

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-961

24.10.2024

Eika Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på bryggeanlegg/hageanlegg– utenfor forsikringssted?

Ekstremværet Ingunn førte til omfattende skader på bryggeanlegget ved sikredes fritidsbolig. Sikrede meldte skade på "gangbaner og kai tilhørende hytte" til foretaket. Foretaket avslo å dekke skaden, med henvisning til at skade på gangbaner og kai var unntatt fra forsikringens dekning, og at det skadde området var utenfor forsikringsstedet. I tillegg viste foretaket til at det ikke var snakk om brygge når båter ikke kunne legge til. Sikrede anførte at tomten var en festetomt, uten faste tomtegrenser, og at den skadede konstruksjonen var en "egen fast trebrygge" som var tilknyttet den forsikrede bygningen, og dermed omfattet av forsikringen. Nemnda kom til at skadene var dekningsmessige. Nemnda la til grunn at anlegget kunne anses som et hageanlegg, og at dette anlegget var så nær knyttet til de forsikrede bygningene og til den tinglyste veiretten sikrede hadde, at det var naturlig at forsikringsstedet inkluderte dette området.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bryggeanlegg etter ekstremvær.

Sikrede har fritidsboligforsikring med følgende vilkår:

3 Hva som er forsikret

(...)

3.1.1 Utover forsikringssummen omfattes også

Hageanlegg oppad begrenset til 5 dekar beliggende rundt forsikret bygning herunder den ikke-opparbeidede delen av tomta, gjerde, flaggstang og parabolantenne utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp m.v.) med tilknyttede ledninger. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsveg som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

(...)

Egen fast trebrygge knyttet til forsikret bygning inntil kr 100 000 inklusive installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering.

(...)

Omfattes ikke

Andel i fellesbrygge, flytebrygge/kaianlegg, molo/bølgebryter o.l., også når dette fungerer som fundament for brygge.

(...)

Sikrede har tilleggsdekningen "Bygning Pluss", som omfatter:

7. Plutselig og uforutsett skade på hageanlegg inklusiv små bygninger, som nevnt i pkt.3.1.1 inntil kr 300 000.

(...)

Bryggeanlegget ved sikredes fritidsbolig fikk omfattende skader under ekstremværet Ingunn. Sikrede meldte skaden til foretaket og forklarte at stormen hadde ført til skade på "gangbaner og kai tilhørende hytte". Foretaket avsto å dekke skaden, med henvisning til at skade på gangbaner og kai var unntatt fra naturskadedekningen.

Sikrede ba foretaket om å vurdere saken på nytt samme dag:

Hytta står 15 meter fra sjøen, og annekset dette er nærmest tilknyttet, står 5 meter fra flo sjø. Det som er ødelagt og forsvunnet burde kanskje vært definert som terrasse når dette er/var sammenhengende. Kan dere se på saken på nytt?

Etter anmodning fra foretaket sendte sikrede bilder av det skadede bryggeanlegget. Bildene viste et anlegg som gikk langs svaberget fra en platting ved annekset, og ned mot vannkanten. I tillegg viste bildene at deler av anlegget lå skylt på land et stykke bortenfor.

Foretakets kundeombud opprettholdt avslaget. Kundeombudet begrunnet vurderingen slik:

(...) Av vedlagte bilder kommer det fram at det er en sammenhengende gangvei ned til solplass og brygge. Selv om gangveien er sammenhengende med terrassen på annekset så vil ikke denne delen være å anse som en del av terrassen. Landgang, molo, gangvei langs/fra vann eller platting som solplass og lignende er per definisjon ikke en del av hageanlegget.

Skaden som har oppstått på gangbaner/kaianlegget er ikke omfattet av din forsikring og vi opprettholder foretakets tidligere avgjørelse.

Sikrede klaget igjen på foretakets vurdering, og ba foretaket om å vurdere skaden under kaskoforsikringen.

Foretaket svarte samme dag og viste til pkt. 3.1.1 i vilkår for Fritidsbolig med dekning for "egen fast trebrygge (...)", men ikke for "andel i fellsbrygge, flytebrygge/kaianlegg (...)". Videre viste foretaket til at forsikringen var begrenset til tilfeller som inntraff på forsikringsstedet, som var gnr.

Sikrede klaget saken til Finansklagenemnda.

Sikrede krever erstatning for skade på platting og gangbro og anfører at terrassen er en del av hageanlegget og må betegnes som platting/terrasse. Sikrede viser til at båter ikke kan legge til inntil konstruksjonen, da den ligger oppe på svaberget. Det er en fast konstruksjon som må dekkes, selv om den betegnes som brygge/kai. Skaden rammet anlegget som sitter fast på land.

Sikrede anfører videre at skadene på gjerdet og på broen/tilførselsveien til fritidsboligen må dekkes. Sikrede viser til at forsikringen ifølge definisjonen i naturskadeloven § 1 omfatter "hageanlegg", og at det følger av skadehåndboken for naturskader at trapper, gelendre, gjerde, broer "og andre innretninger i hage, som ikke er løsrør eller del av bygning" omfattes av begrepet hageanlegg.

Sikrede anfører også at kaskodekningen i pkt. 3.1.1 omfatter skade på hageanlegg, tilførselsveg, samt "egen fast trebrygge knyttet til forsikret bygning inntil kr 100 000". Sikrede mener derfor at skadene beskrevet i takstrapporten skal dekkes av forsikringen og utlignes i naturskadepoolen.

Sikrede viser til at fritidsboligen er bygget på en festetomt, og det er derfor ikke fastsatte tomtegrenser. Sikrede disponerer områder som er bebygd og naturlig arealer tilknyttet dette, og viser til skjøtet med informasjon om rettigheter til flytebrygge og adgang derfra til hytta.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at hendelsen ikke er omfattet av forsikringsdekningen under naturskade, jf. forsikringens pkt. 4.12, da blant annet flytebrygge og gangbru/landgang er unntatt fra dekningen.

Foretaket anfører videre til at skaden ikke omfattes av kaskodekningen i pkt. 7, som omfatter "plutselig og uforutsett skade på hageanlegg inklusiv små bygninger", da det er unntak for "fast trebrygge, brygge/kaianlegg og lignende". Gangveien ned til plattingen kan ikke regnes som terrasse selv om den er sammenhengende med annekset.

Foretaket anfører at det skadede området etter informasjonen fra Kartverket ikke ligger innenfor sikredes eiendomsgrense. Foretaket mener at adgangen til å legge ut flytebrygge for tilkomst til hytte, ikke gjør at området er dekket av forsikringen.

Forsikringen gjelder det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet). Det foreligger ingen utvidet definisjon av "forsikringsstedet" til også å omfatte utvidelse av eiendommen med platting, gangbaner, solplasser etc. Forsikringen omfatter anlegg/bygninger innenfor eiendomsgrensene.

Pkt. 3.1.1, som omfatter hageanlegg begrenset til fem dekar, betinger at sikre eier eiendommen som er innenfor fem dekar. Det vises videre til at forsikringen omfatter egen fast trebrygge knyttet til forsikret bygning. Punktet kan ikke leses bokstavelig da konsekvensen av dette vil unnta brygger som ikke er tilknyttet forsikret bygning med f.eks. gangvei, selv om eiendommen/hageanlegget er innenfor fem dekar.

Foretaket viser videre til Store Norske Leksikons definisjon av brygge som en "brolignende konstruksjon langs land eller fra land og ut i vannet, brukt som fortøyningssted for større eller mindre fartøyer". Primærfunksjonen er fortøyning av båter.

Plassen er av sikre definert å være solplass/terrasse hvor primærfunksjonen ikke er fortøyning av båter.

Foretaket kan vanskelig se at det lar seg gjøre å legge til båter da det er satt opp rekkverksstolper. Det er tinglyst rett til å legge ut flytebrygge som er primærbryggen på denne tomten. Foretaket er ikke enig i at solplass/terrasse/gangvei er en del av definisjonen "brygge" i henhold til vilkår. Vilkårets dekning er begrenset til brygge og ikke omliggende konstruksjoner i tillegg til bryggen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om skadene på sikredes anlegg er omfattet av sikredes fritidsboligforsikring.

Finansklagenemnda har ikke mandat til å ta stilling til om skadene er omfattet av naturskadedekningen. Klage på denne delen av foretakets avslag må rettes til Klagenemnda for naturskader.

Sikrede har fritidsboligforsikring som ifølge pkt. 3.1.1 omfatter:

Hageanlegg oppad begrenset til 5 dekar beliggende rundt forsikret bygning herunder den ikke-opparbeidede delen av tomta, gjerde, flaggstang og parabolantenne utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp m.v.) med tilknyttede ledninger. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsveg som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

Egen fast trebrygge knyttet til forsikret bygning inntil kr 100 000 inklusive installasjoner på bryggen, riving/rydding og avfallshåndtering.

Etter de ordinære vilkårene er det bare naturskedeforsikringen som gir en relevant ansvarsbærende klausul. Sikrede har imidlertid tilleggsdekningen "Bygning Pluss", som omfatter:

7. Plutselig og uforutsett skade på hageanlegg inklusiv små bygninger, som nevnt i pkt.3.1.1 inntil kr 300 000.

Nemnda forstår saken slik at det ikke er omstridt at skaden oppsto plutselig.

De fremlagte bildene viser at gangbroen går fra en liten bygning på siden av en hovedbygning og ned til sjøen, hvor den kobles til en brygge som stikker ut i havet og en platting med møbler.

Foretaket anfører at skaden er utenfor forsikringsstedet. Forsikringsstedet er angitt i forsikringsbeviset som "Forsikringssted: Gnr. XX, Bnr. YY i F., F.". En bygningsforsikring vil normalt være knyttet til et definert forsikringssted som angir de geografiske grensene for forsikringsens dekningsfelt. Utgangspunktet er da at skader utenfor forsikringsstedet ikke er dekket.

Foretaket har fremlagt et kart med "Eiendomsinformasjon" for Gnr. XX og Bnr. YY, og som viser et gult fargelagt område rundt en stor og to mindre bygninger. Det gule området stopper omtrent ved hjørnet på den bygningen som ifølge bildene ligger til høyre for hovedbygningen, og hvor den skadede gangveien starter. Ut fra dette kartet og angivelsen av forsikringsstedet i forsikringsbeviset er anlegget utenfor forsikringsstedet og ikke omfattet av forsikringen.

Eiendomsinformasjonen for sikrede eiendom i Kartverket viser imidlertid at grensene for gårds-/bruksnummeret er angitt med stiplede linjer, og for bruksnummeret er det angitt "Fiktive grenser". Nemnda forstår dette slik at eiendommen er punktfestet, og at det for punktbeste ikke er klare eiendomsgrenser. Dette bekreftes av kommunen, som forklarer at "saken dreier seg om ei punktfestetomt uten tomtengrenser eller definert areal, altså ikke en eiet tomt". Kommunens kart viser et "ideelt areal på 1000 kvm som dekker området som bebygd/brukes". Kommunens kart over eiendommen inkluderer området hvor det skadede anlegget ligger. Det kartet foretaket har fremlagt omfatter 600 kvm.

Ut fra denne forklaringen blir angivelsen av forsikringsstedet til gårds-/bruksnummer misvisende fordi det ikke finnes noen klar grense for dette gårds-/bruksnummeret. På den annen side må forsikringsstedet avgrenses, og kommunens kart kan ikke uten videre tillegges avgjørende vekt for forsikringsdekningen. Nemnda finner spørsmålet om avgrensning vanskelig, men behøver ikke ta stilling til dette på generell basis. I den aktuelle saken fremstår anlegget som så nær knyttet til de forsikrede bygningene og til den tinglyste veiretten sikrede har som tilgang til sjøen at nemnda mener det er naturlig at forsikringsstedet må inkludere dette området.

Spørsmålet blir da om det skadede anlegget kan regnes som "hageanlegg" eller "brygge". Sikrede viser til at forsikringen ifølge definisjonen i naturskadeloven § 1 omfatter "hageanlegg", og at det følger av skadehåndboken for naturskader at trapper, gelendre, gjerde, broer "og andre innretninger i hage, som ikke er løssøre eller del av bygning" omfattes av begrepet hageanlegg. Nemnda er ikke uten videre enige i at definisjonen i naturskadeloven er avgjørende for tolkning av begrepet "hageanlegg" i forsikringsavtalen, og peker på at anlegget også kan sees som en forlengelse av bryggen. Foretaket angir imidlertid i sitt siste brev at saken i lys av de siste opplysningene fra kommunen "vil måtte vurderes under Naturskade og skade på Hageanlegg". Nemnda forstår foretaket slik at det ser anlegget som hageanlegg og ikke som bryggeanlegg, og legger derfor dette til grunn.

Ut fra dette er foretaket ansvarlig for skaden på anlegget.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant), Alexander Venås (forbrukerrepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).